

Tento text slúži výlučne ako dokumentačný nástroj a nemá žiadny právny účinok. Inštitúcie Únie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah. Autentické verzie príslušných aktov vrátane ich preambúl sú tie, ktoré boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie a ktoré sú dostupné na portáli EUR-Lex. Tieto úradné znenia sú priamo dostupné prostredníctvom odkazov v tomto dokumente

► **B****SMERNICA RADY 92/57/EHS**

z 24. júna 1992

o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokálne sa meniacich staveniskách (ôsma samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

(Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 6)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1243 z 20. júna 2019	L 198	241	25.7.2019

SMERNICA RADY 92/57/EHS

z 24. júna 1992

o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokalitne sa meniacich staveniskách (ôsma samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

Článok 1

Predmet

1. Táto smernica, ktorá je ôsmou samostatnou smernicou v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS, určuje minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na dočasných alebo lokalitne sa meniacich staveniskách, ako definuje článok 2 písm. a).

2. Táto smernica sa nevzťahuje na vrtné a ťažobné práce v ťažobnom priemysle v zmysle článku 1 ods. 02 rozhodnutia Rady 74/326/EHS z 27. júna 1974 o rozšírení právomoci Stálej komisie pre bezpečnosť v čiernouhoľných baniach na všetky priemyselné odvetvia ťažby nerastných surovín ⁽¹⁾.

3. Ustanovenia smernice 89/391/EHS platia v plnom rozsahu pre celkový predmet uvedený v odseku 1 bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie a/alebo špecifické ustanovenia uvedené v tejto smernici.

Článok 2

Definície

Na účely tejto smernice:

- a) „dočasné alebo lokalitne sa meniace staveniská“ (ďalej len „staveniská“) sú všetky staveniská, na ktorých sa vykonávajú stavebné alebo stavebno-inžinierske práce; nevyčerpávajúci zoznam takýchto prác je uvedený v prílohe I;
- b) „stavebník“ je každá fyzická alebo právnická osoba, pre ktorú sa projekt vykonáva;
- c) „stavebný dozor“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zodpovedná za plánovanie a/alebo výkon a/alebo dozor nad vyhotovením projektu a koná v mene stavebníka;
- d) „samostatne zárobkovo činná osoba“ je každá iná osoba, ako osoby uvedené v článku 3 písm. a) a b) smernice 89/391/EHS, ktorá svojou odbornou činnosťou prispieva k vykonaniu projektu;
- e) „koordinátor pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia v štádiu prípravy projektu“ je každá fyzická alebo právnická osoba poverená stavebníkom a/alebo stavebným dozorom počas prípravy projektu na vykonávanie úloh uvedených v článku 5;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 185, 9.7.1974, s. 18.

▼B

- f) „koordinátor pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia v štádiu vykonania projektu“ je každá fyzická alebo právnická osoba poverená stavebníkom a/alebo stavebným dozorom počas vykonania projektu na vykonanie úloh uvedených v článku 6.

*Článok 3***Menovanie koordinátorov — Plán bezpečnosti a ochrany zdravia — Oznámenie pred začatím prác**

1. Stavebník alebo stavebný dozor určí jedného alebo viacerých koordinátorov pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia, ako definuje článok 2 písm. e) a f) pre každé stavenisko, na ktorom pracuje viac dodávateľov.

2. Stavebník alebo stavebný dozor zabezpečí, aby bol pred zriadením staveniska vypracovaný plán bezpečnosti a ochrany zdravia v súlade s článkom 5 písm. b).

Členské štáty môžu po poradách so sociálnymi partnermi povoliť odchýlky od ustanovení prvého pododseku, s výnimkou prípadov, keď ide:

— o práce spojené s osobitným nebezpečenstvom, ako je uvedené v prílohe II,

alebo

— o práce, pre ktoré sa vyžaduje predbežné oznámenie podľa odseku 3 tohto článku.

3. V prípade stavenísk:

— na ktorých plánovaná doba trvania prác presiahne 30 pracovných dní a na ktorých súčasne pracuje viac ako 20 pracovníkov

alebo

— na ktorom objem plánovaných prác prekročí 500 človeko-dní,

stavebník alebo stavebný dozor predloží príslušným úradom pred začatím prác písomné oznámenie podľa prílohy III.

Oznámenie pred začatím prác musí byť na stavenisku viditeľne umiestnené a podľa potreby pravidelne aktualizované.

*Článok 4***Prípravné štádium projektu: všeobecné zásady**

Stavebný dozor alebo tam, kde je to vhodné, stavebník berie do úvahy všeobecné zásady prevencie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia, uvedené v smernici 89/391/EHS, počas rôznych etáp navrhovania a prípravy projektu, najmä:

— pri rozhodovaní o architektonických, technických a/alebo organizačných aspektoch kvôli naplánovaniu rôznych druhov alebo štádií práce, ktoré sa majú uskutočňovať súčasne alebo následne za sebou,

▼B

- pri posudzovaní doby požadovanej na ukončenie takejto práce alebo etáp práce. Ak je to potrebné, mali by sa brať do úvahy všetky plány bezpečnosti a ochrany zdravia a zoznamy vypracované v súlade s článkom 5 písm. b) alebo c) alebo upravené v súlade s článkom 6 písm. c).

*Článok 5***Prípravné štádium projektu: povinnosti koordinátorov**

Koordinátor(i) pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia počas štádia prípravy projektu určený/í podľa článku 3 ods. 1:

- a) koordinuje uplatňovanie ustanovení článku 4;
- b) vypracuje alebo si nechá vypracovať plán bezpečnosti a ochrany zdravia, ktorý ustanovuje pravidlá platné pre príslušné stavenisko a zohľadní tam, kde je to potrebné, činnosti vykonávané na danom stavenisku; tento plán musí tiež obsahovať osobitné opatrenia pre práce, ktoré spadajú pod jednu alebo viac kategórií uvedených v prílohe II;
- c) pripraví podklad zodpovedajúci charakteristike projektu, ktorý obsahuje príslušné informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia, ktoré je potrebné zohľadniť pri všetkých následných prácach.

*Článok 6***Vykonávacie štádium projektu: povinnosti koordinátorov**

Koordinátor(i) pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia počas štádia prípravy projektu určený/í podľa článku 3 ods. 1:

- a) koordinuje uplatňovanie všeobecných zásad prevencie a bezpečnosti:
 - pri rozhodovaní o technických a/alebo organizačných aspektoch kvôli naplánovaniu rôznych druhov alebo štádií prác, ktoré sa majú uskutočňovať súčasne alebo následne za sebou,
 - pri odhadovaní doby požadovanej na ukončenie takejto práce alebo štádií práce;
- b) koordinuje uplatňovanie príslušných ustanovení preto, aby zamestnávateľia a ak je to potrebné pre ochranu pracovníkov, aj samostatne zárobkovo činné osoby:
 - zodpovedajúcim spôsobom uplatňovali zásady článku 8,
 - kde je to potrebné, dodržiavali plán bezpečnosti a ochrany zdravia podľa článku 5 písm. b);
- c) vypracuje alebo si nechá vypracovať akékoľvek úpravy požadované pre plán bezpečnosti a ochrany zdravia podľa článku 5 písm. b) a podklad podľa článku 5 písm. c), ktoré zohľadnia postup prác a akékoľvek zmeny, ktoré sa vyskytli;

▼B

- d) organizuje spoluprácu medzi zamestnávateľmi, vrátane následných zamestnávateľov na rovnakom stavenisku, koordináciu ich činností s ohľadom na ochranu pracovníkov a na prevenciu úrazov a ohrozenia zdravia pri práci a vzájomné informovanie podľa článku 6 ods. 4 smernice 89/391/EHS a zabezpečuje, aby v prípade potreby do tohto procesu zapojili aj samostatne zárobkovo činné osoby.
- e) koordinuje opatrenia na kontrolu správneho vykonania pracovných postupov;
- f) vykonáva opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby na stavenisko bol povolený vstup len oprávneným osobám.

*Článok 7***Zodpovednosť stavebníkov, stavebného dozoru a zamestnávateľov**

1. Keď stavebník alebo stavebný dozor poverí jedného alebo viacerých koordinátorov vykonaním úloh uvedených v článku 5 a 6, stavebník alebo stavebný dozor sa tým nezabavuje zodpovednosti v danom ohľade.

2. Uplatňovanie článku 5 a 6 a odseku 1 tohto článku neovplyvňuje zásadu zodpovednosti zamestnávateľov ustanovenú v smernici 89/391/EHS.

*Článok 8***Uplatňovanie článku 6 smernice 89/391/EHS**

Pri vykonávaní prác sa uplatňujú zásady uvedené v článku 6 smernice 89/391/EHS, najmä pokiaľ ide o:

- a) udržiavanie poriadku a dostatočnej čistoty na stavenisku;
- b) voľbu lokality pracovných stanovišť so zohľadnením prístupnosti na tieto pracoviská a určenie trás alebo zón pre prejazd a pohyb a pre pracovné prostriedky;
- c) podmienky pre manipuláciu s rôznymi materiálmi;
- d) technickú údržbu, kontrolu pred uvedením do prevádzky a pravidelné kontroly zariadení a pracovných prostriedkov s cieľom odstrániť akékoľvek nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie pracovníkov;
- e) vymedzenie a úpravu plôch pre skladovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky;
- f) podmienky pre odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov;
- g) skladovanie, likvidácia alebo odstránenie odpadu a sute;

▼B

- h) prispôsobovanie doby určenej pre rôzne typy prác alebo štádiá prác podľa postupu prác na stavenisku;
- i) spoluprácu medzi zamestnávateľmi a samostatne zárobkovo činnými osobami;
- j) vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na mieste, na ktorom alebo v blízkosti ktorého sa nachádza stavenisko.

*Článok 9***Povinnosti zamestnávateľov**

Na zachovanie bezpečnosti a ochrany zdravia na stavenisku v súlade s podmienkami ustanovenými v článku 6 a 7, zamestnávateľa:

- a) prijímú opatrenia, najmä pri uplatňovaní článku 8, ktoré sú v súlade s minimálnymi požiadavkami uvedenými v prílohe IV;
- b) vezmú do úvahy usmernenia koordinátora(-rov) pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia.

*Článok 10***Povinnosti iných skupín osôb**

1. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia na stavenisku samostatne zárobkovo činné osoby:

- a) účelne dodržiavajú primerane najmä nasledovné:
 - i) požiadavky článku 6 ods. 4 a článok 13 smernice 89/391/EHS, ako aj článok 8 a prílohu IV tejto smernice;
 - ii) článok 4 smernice 89/655/EHS a príslušné ustanovenia jej prílohy;
 - iii) článok 3, článok 4 ods. 1 až 4 a ods. 9 a článok 5 smernice 89/656/EHS;
- b) berú do úvahy usmernenia koordinátora(-rov) pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia.

2. Na zaistenie bezpečnosti a zdravia na stavenisku, kde zamestnávateľia osobne vykonávajú pracovnú činnosť na stavenisku:

- a) účelne dodržiavajú primerane najmä nasledovné:
 - i) článok 13 smernice 89/391/EHS;
 - ii) článok 4 smernice 89/655/EHS a príslušné ustanovenia jej prílohy;
 - iii) články 3, 4 ods. 1, 2, 3, 4, 9 a článok 5 smernice 89/656/EHS;
- b) berú do úvahy pripomienky koordinátora(-ov) pre bezpečnosť a ochranu zdravia.

▼B*Článok 11***Informovanie pracovníkov**

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 smernice 89/391/EHS sú pracovníci a/alebo ich zástupcovia informovaní o všetkých opatreniach, ktoré majú byť prijaté na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia na stavenisku.
2. Informácie musia byť pre príslušných pracovníkov zrozumiteľné.

*Článok 12***Porady a účasť pracovníkov**

Porady s pracovníkmi a účasť pracovníkov a/alebo ich zástupcov sa uskutočňujú podľa článku 11 smernice 89/391/EHS v záležitostiach obsiahnutých v článkoch 6, 8 a 9 tejto smernice a zaistia, kdekoľvek to bude potrebné, náležitú koordináciu medzi pracovníkmi a/alebo ich zástupcami v podnikoch, ktoré vykonávajú svoju činnosť na pracovisku, so zreteľom na stupeň rizika a veľkosť pracoviska.

▼M2*Článok 13***Zmeny prílohy IV**

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 13a s cieľom vykonávať čisto technické zmeny prílohy IV a zohľadniť tak technickú harmonizáciu a normalizáciu v súvislosti s dočasnými alebo lokalitne sa meniacimi staveniskami, ako aj technický pokrok, zmeny v medzinárodných predpisoch alebo špecifikáciách a poznatky v oblasti dočasných alebo lokalitne sa meniacich stavenísk.

Ak sa v riadne odôvodnených a výnimočných prípadoch, v ktorých hrozí bezprostredné, priame a závažné riziko pre fyzické zdravie a fyzickú bezpečnosť pracovníkov a iných osôb, vyžaduje z vážnych a naliehavých dôvodov konať vo veľmi krátkom čase, na delegované akty prijaté podľa tohto článku sa uplatňuje postup stanovený v článku 13b.

*Článok 13a***Vykonávanie delegovania právomoci**

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 13 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 26. júla 2019. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje o rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

▼M2

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 13 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ⁽¹⁾.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 13 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

*Článok 13b***Postup pre naliehavé prípady**

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.

2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 13a ods. 6. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

▼B*Článok 14***Záverečné ustanovenia**

1. Členské štáty prijímú najneskôr do 31. decembra 1993 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

Budú o tom okamžite informovať Komisiu.

2. Keď členské štáty prijímú tieto opatrenia, budú obsahovať odkaz na túto smernicu alebo budú sprevádzané takýmto odkazom sa pri príležitosti ich úradného uverejnenia. Členské štáty určia metódy vykonania takéhoto odkazu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

▼ B

3. Členské štáty oznámia Komisii znenie ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré už prijali alebo prijmú v oblasti upravenej touto smernicou.

▼ M1

▼ B

Článok 15

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

*PRÍLOHA I***NEVYČERPÁVAJÚCI ZOZNAM STAVEBNÝCH A STAVEBNO-INŽINIERSKÝCH PRÁČ
POĎA ČLÁNKU 2 písm. a) SMERNICE**

1. Hĺbiace práce	8. Opravy
2. Zemné práce	9. Demontáž
3. Stavebné práce	10. Búracie práce
4. Montáž a demontáž prefabrikovaných častí	11. Údržba
5. Rekonštrukcia	12. Udržiavacie práce — maliarske a čistiace práce
6. Stavebné úpravy	13. Sanácia
7. Renovácie	

PRÍLOHA II

NEVYČERPÁVAJÚCI ZOZNAM PRÁC SPOJENÝCH S OSOBITNÝM RIZIKOM PRE BEZPEČNOSŤ A ZDRAVIE PRACOVNÍKOV PODĽA ČLÁNKU 3 ODS. 2, DRUHÝ ODSEK SMERNICE

1. Práce, pri ktorých sú pracovníci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v bažinách alebo pádu z výšok, kde sa riziko zvyšuje najmä charakterom práce alebo používaných procesov alebo pracovným prostredím na pracovisku alebo pracovnom stanovisku (*).
2. Práce, pri ktorých sú pracovníci vystavení riziku spôsobenému chemickými alebo biologickými látkami, predstavujúcimi osobitné ohrozenie pre bezpečnosť a zdravie pracovníkov, alebo pre ktoré je zákonom určené monitorovanie zdravia.
3. Práce s ionizujúcim žiarením, ktoré vyžadujú stanoviť oblasti kontroly alebo dozoru, ako je definované v článku 20 smernice 80/836/Euratom ⁽¹⁾.
4. Práce v blízkosti vysokého napätia.
5. Práce, pri ktorých sú pracovníci vystavení riziku utopenia.
6. Práca na studniach, podzemné zemné práce a tunely.
7. Práce vykonávané potápačmi, ktorí majú systém dodávania vzduchu.
8. Práce, ktoré vykonávajú pracovníci v kesónoch so stlačeným vzduchom.
9. Práce zahŕňajúce používanie výbušnín.
10. Práce zahŕňajúce montáž alebo demontáž ťažkých prefabrikátov.

(*) Pri vykonávaní bodu 1 majú členské štáty možnosť uvádzať číselné údaje pre individuálne situácie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 246, 17.9.1980, s. 1. Naposledy zmenené a doplnené smernicou 84/467/Euratom (Ú. v. ES L 265, 5.10.1984, s. 4).

PRÍLOHA III

**OBSAH OZNÁMENIA PRED ZAČATÍM PRÁČ PODĽA ČLÁNKU 3
ODS. 3, PRVÝ ODSEK SMERNICE**

1. Dátum oznámenia:
2. Presná adresa staveniska:
.....
3. Klient (meno/á a adresa/y):
.....
4. Druh projektu:
5. Stavebný dozor (meno/á a adresa/y):
.....
6. Koordinátor/i bezpečnosti a ochrany zdravia počas štádia prípravy projektu
(meno/á a adresa/y):
.....
7. Koordinátor/i pre otázky bezpečnosti a ochrany zdravia počas štádia vyko-
nania projektu (meno/á a adresa/y):
.....
.....
8. Predpokladaný termín začatia prác na stavenisku:
9. Predpokladané trvanie prác na stavenisku:
10. Predpokladaný maximálny počet pracovníkov na stavenisku:
11. Predpokladaný počet dodávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb na
stavenisku:
.....
12. Údaje o už vybraných dodávateľoch:
.....
.....
.....

PRÍLOHA IV

MINIMÁLNE BEZPEČNOSTNÉ A ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA STAVENISKÁCH

Podľa článku 9 písm. a) a článku 10 ods. 1 písm. a) bod i) smernice

Úvodné poznámky

Povinnosti ustanovené v tejto prílohe sa uplatňujú vždy vtedy, keď si to vyžadujú parametre staveniska, činnosti, okolnosti alebo nebezpečenstvo.

Na účely tejto prílohy „priestory“ znamenajú medzi iným ubytovacie zariadenia.

ČASŤ A

VŠEOBECNÉ MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA STAVENISKÁCH

1. *Stabilita a pevnosť*
 - 1.1. Materiály, zariadenia a vo všeobecnosti všetky prvky, keď sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie pracovníkov, musia byť stabilizované primeraným a bezpečným spôsobom.
 - 1.2. Prístup k akýmkoľvek plochám pozostávajúcim z nedostatočne pevných materiálov nie je povolený, pokiaľ nie sú zabezpečené primerané zariadenia alebo prostriedky umožňujúce bezpečný výkon práce.
2. *Energetické rozvody*
 - 2.1. Energetické rozvody musia byť navrhnuté, konštruované a používané tak, aby nespôsobili požiar alebo výbuch. Osoby musia byť primerane chránené proti ohrozeniu elektrickým prúdom spôsobeným priamym alebo nepriamym kontaktom.
 - 2.2. Pri navrhovaní, konštrukcii a výbere pracovných prostriedkov a ochranných zariadení sa musia brať do úvahy druh a intenzita dodávanej energie, vonkajšie podmienky a spôsobilosť osôb, ktoré majú prístup k častiam rozvodov.
3. *Únikové cesty a východy*
 - 3.1. Únikové cesty a východy musia zostať priechodné a viesť čo možno najkratšou cestou do bezpečného priestoru.
 - 3.2. V prípade nebezpečenstva pracovníci musia mať možnosť opustiť všetky pracovné miesta čo možno najrýchlejšie a najbezpečnejšie.
 - 3.3. Počet, rozdelenie a rozmery únikových ciest a východov závisia od použitia, od zariadenia a rozmerov staveniska a priestorov a maximálneho predpokladaného počtu prítomných osôb.
 - 3.4. Únikové cesty a východy musia byť označené podľa vnútroštátnych predpisov, ktorými sa uplatňuje smernica 77/576/EHS ⁽¹⁾.

Takéto označenie musí byť dostatočne trvanlivé a umiestnené na vhodných miestach.
 - 3.5. Únikové cesty a východy, dopravné trasy a dvere vedúce k nim musia byť voľné a bez prekážok, aby mohli byť kedykoľvek použité.
 - 3.6. Únikové cesty a východy, pri ktorých je potrebné osvetlenie, musia byť zabezpečené núdzovým osvetlením primeranej intenzity pre prípad výpadku elektrického prúdu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 229, 7.9.1977, s. 12. Naposledy zmenené a doplnené smernicou 79/640/EHS (Ú. v. ES L 183, 19.7.1979, s. 1).

▼B

4. *Identifikácia a hasenie požiaru*
 - 4.1. Podľa charakteru staveniska a podľa rozlohy a použitia priestorov, zariadení, fyzikálnych a chemických vlastností vyskytujúcich sa látok, ako aj podľa maximálneho možného počtu prítomných osôb musí byť zabezpečený primeraný počet vhodných požiarnych hasiacich zariadení a pokiaľ sa to vyžaduje aj detektory požiaru a poplašné systémy.
 - 4.2. Zariadenia na hasenie požiaru, detektory požiaru a poplašné systémy sa musia pravidelne kontrolovať a udržiavať.

V pravidelných intervaloch je potrebné vykonávať primerané testovanie a preskúšanie.
 - 4.3. Neautomatické zariadenia na zdolávanie požiaru musia byť ľahko prístupné a jednoducho použiteľné.

Zariadenia musia byť označené značkami v súlade s vnútroštátnymi predpismi, ktorými sa uplatňuje smernica 77/576/EHS.

Takéto označenie musí byť dostatočne trvanlivé a umiestnené na vhodných miestach.
5. *Vetranie*

Na zaistenie dostatočného prívodu čerstvého vzduchu sa prijímajú postupy s ohľadom na používané pracovné metódy a fyzické požiadavky kladené na pracovníkov.

Keď sa používa núdzový vetrací systém, tento musí byť udržiavaný v prevádzkyschopnom stave a nesmie vytvárať prievan, ktorý by ohrozil zdravie pracovníkov.

Každá porucha musí byť oznámená riadiacim systémom, ak to je potrebné pre ochranu zdravia pracovníkov.
6. *Vystavenie osobitným rizikám*
 - 6.1. Pracovníci nesmú byť vystavení účinkom škodlivej hladiny hluku alebo škodlivým vonkajším vplyvom (napr. plynom, výparom, prachom).
 - 6.2. Ak pracovníci musia vchádzať do priestoru, v ktorom ovzdušie môže obsahovať toxické alebo nebezpečné látky, alebo v ktorom je nedostatočná hladina kyslíka alebo ak je ovzdušie zápalné, uzavretý priestor musí byť monitorovaný a musia sa prijať vhodné opatrenia na predchádzanie akémukoľvek nebezpečenstvu.
 - 6.3. Pracovník nemôže byť za žiadnych okolností vystavený vysokému nebezpečnému vzduchu v uzavretom priestore.

Musí byť prinajmenšom stále zvonku sledovaný a musia sa prijať všetky primerané bezpečnostné opatrenia na zaistenie toho, aby sa mohla účinne a okamžite poskytnúť pomoc.
7. *Teplota*

Počas pracovnej doby musí byť teplota primeraná ľudskému organizmu so zreteľom na používané pracovné metódy a fyzické požiadavky kladené na pracovníkov.
8. *Prirodzené a umelé osvetlenie pracovných stanovišť, priestorov a dopravných trás na stavenisku*
 - 8.1. Pracovné stanoviská, priestory a dopravné trasy musia mať, pokiaľ je to možné, dostatočné prirodzené osvetlenie a dostatočné umelé osvetlenie v noci a ak je denné osvetlenie nedostatočné; tam, kde je to potrebné, musia byť použité prenosné svetelné zdroje chránené proti nárazom.

Farba použitého umelého osvetlenia nesmie rušiť alebo ovplyvňovať vnímanie svetelnej signalizácie alebo smeroviek.
 - 8.2. Inštalované osvetlenie priestorov, pracovných stanovišť a dopravných trás musí byť umiestnené tak, aby nepredstavovalo žiadne nebezpečenstvo úrazu pracovníkov v dôsledku nainštalovaného typu osvetlenia.
 - 8.3. Priestory, pracovné stanoviská a dopravné trasy, kde sú pracovníci pri výpadku umelého osvetlenia osobitne vystavení nebezpečenstvu, musia byť vybavené núdzovým osvetlením primeranej intenzity.

▼B9. *Dvere a brány*

- 9.1. Posuvné dvere musia byť vybavené bezpečnostným zariadením na ochranu pred vykoľajením a vypadnutím.
- 9.2. Dvere a brány otvárajúce sa smerom nahor musia byť vybavené mechanizmom, ktorý ich zaistí proti spätnému pádu.
- 9.3. Dvere a brány na únikových cestách musia byť primerane označené.
- 9.4. V bezprostrednej blízkosti brán určených prevažne pre dopravné prostriedky, musia byť dvere pre chodcov, ak nie je pre chodcov bezpečné prechádzať týmito bránami; takéto dvere musia byť viditeľne označené a musia byť neustále priechodné.
- 9.5. Mechanické dvere a brány musia fungovať tak, aby pre pracovníkov nepredstavovali nebezpečenstvo úrazu.

Musia byť vybavené ľahko identifikovateľnými prístupnými núdzovými spínačmi a musia byť otvárateľné i ručne, ak sa pri výpadku prúdu nedajú otvárať automaticky.

10. *Dopravné trasy — nebezpečné priestory*

- 10.1. Dopravné trasy, vrátane schodísk, pevných rebríkov nakladacích plošín a rámp, musia byť navrhované, umiestnené, situované a riešené tak, aby bol zaistený ľahký, bezpečný a primeraný prístup spôsobom, ktorý neohrozuje pracovníkov nachádzajúcich sa v blízkosti týchto dopravných trás.
- 10.2. Trasy určené pre chodcov a/alebo na prepravu tovaru vrátane tých, ktoré sa používajú na nakladanie a vykladanie, sa musia rozmiestniť vzhľadom na počet potenciálnych používateľov a druh činnosti.

Ak sa na dopravných trasách používajú dopravné prostriedky, pre iných používateľov musí byť určený dostatočne voľný priestor alebo primerané ochranné zariadenia.

Trasy musia byť viditeľne označené, pravidelne kontrolované a primerane udržiavané.

- 10.3. Medzi dopravnými trasami pre vozidlá a dverami, bránami, priechodmi pre chodcov, chodbami a schodiskami musí byť dostatočne voľný priestor.
- 10.4. Ak sa na stavenisku vyskytujú priestory s obmedzeným vstupom, tieto sa musia vybaviť zariadeniami, ktoré zabránia vstupu neoprávneným osobám.

Na ochranu pracovníkov oprávnených vstupovať do nebezpečných priestorov sa musia vykonať primerané opatrenia.

Nebezpečné priestory musia byť viditeľne označené.

11. *Nakladacie plošiny a rampy*

- 11.1. Nakladacie plošiny a rampy musia vyhovovať rozmerom nákladu, ktorý má byť prepravovaný.
- 11.2. Nakladacie plošiny musia mať aspoň jeden východ.
- 11.3. Nakladacie rampy musia byť primerane bezpečné, aby sa zabránilo pádu pracovníkov.

12. *Voľný pohyb na pracovnom stanovisku*

Podlahová plocha na pracovnom stanovisku musí byť taká, aby umožňovala pracovníkom dostatočne voľný pohyb pri výkone ich práce vzhľadom na potrebné zariadenie alebo používané prístroje.

▼B

13. *Prvá pomoc*
- 13.1. Zamestnávateľ musí zaistiť, aby sa kedykoľvek mohla poskytnúť prvá pomoc a aby boli vždy k dispozícii odborne vyškolení pracovníci.
- Musia byť sa podniknúť opatrenia na zaistenie lekárskej pomoci, aby sa zabezpečil odvoz pracovníkov, ktorým sa stal úraz alebo ich postihla náhla nevoľnosť.
- 13.2. Ak je to potrebné kvôli rozsahu prác alebo druhu vykonávanej činnosti, musí byť k dispozícii jedna alebo viac miestností prvej pomoci.
- 13.3. Miestnosti prvej pomoci musia byť vybavené základnými prostriedkami a vybavením prvej pomoci a musia byť ľahko prístupné aj pre manipuláciu s nosidlami.
- Musia byť označené podľa vnútroštátnych predpisov, ktorými sa uplatňuje smernica 77/576/EHS.
- 13.4. Okrem toho vybavenie prvej pomoci musí byť dostupné na všetkých miestach, kde si to pracovné podmienky vyžadujú.
- Toto vybavenie musí byť vhodne označené a ľahko prístupné.
- Adresa a telefónne číslo miestnej záchrannej služby musia byť viditeľne umiestnené.
14. *Hygienické vybavenie*
- 14.1. *Šatne a uzamykateľné skrinky*
- 14.1.1. Ak si pracovníci musia obliekať osobitný pracovný odev a ak sa nemôžu prezliekať z dôvodu ochrany zdravia alebo zachovania súkromia v inej miestnosti, musia mať k dispozícii primerané šatne.
- Šatne musia byť ľahko prístupné, musia mať dostatočnú kapacitu a musia byť vybavené sedacím nábytkom.
- 14.1.2. Šatne musia byť dostatočne veľké a musia byť vybavené tak, aby umožnili každému pracovníkovi, ak je to potrebné, vysušiť si svoj pracovný odev, svoj vlastný odev a osobné veci a zamknúť ich.
- Ak si to okolnosti vyžadujú (napr. nebezpečné látky, vlhkosť, nečistota), musí byť poskytnuté vybavenie, aby pracovné oblečenie bolo uskladnené na mieste oddelenom od vlastného oblečenia a osobných vecí pracovníkov.
- 14.1.3. Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie šatní alebo na oddelené používanie šatní pre mužov a ženy.
- 14.1.4. Ak v zmysle bodu 14.1.1., prvý odsek, šatne nie sú potrebné, každý pracovník musí mať k dispozícii miesto na uzamykanie svojho oblečenia a osobných vecí.
- 14.2. *Sprchy a umývadlá*
- 14.2.1. Ak je to potrebné kvôli charakteru práce alebo z dôvodu ochrany zdravia, pracovníci musia mať k dispozícii primerané množstvo vyhovujúcich spŕch.
- Musia byť vykonané opatrenia na oddelenie sprchovacích miestností alebo na oddelené používanie sprchovacích miestností pre mužov a pre ženy.
- 14.2.2. Sprchovacie miestnosti musia byť dostatočne veľké, aby umožnili každému pracovníkovi umyť sa bez prekážok v podmienkach primeraného hygienického štandardu.
- Sprchy musia byť vybavené teplou a studenou tečúcou vodou.
- 14.2.3. Ak v zmysle prvého odseku 14.2.1. sprchy nie sú potrebné, v blízkosti pracovných stanovišť a šatní musí byť k dispozícii dostatočný počet primeraných umývadiel s tečúcou vodou (v prípade potreby teplou).
- Tieto umývadlá musia byť oddelené alebo používané oddelene pre mužov a ženy, ak je to potrebné pre zachovanie súkromia.

▼B

14.2.4. Ak sú miestnosti so sprchami alebo umývadlami oddelené od šatní, musí byť medzi nimi jednoduchý prechod.

14.3. *Záchody a umývadlá*

V blízkosti pracovných stanovišť, oddychových miestností, šatní, miestností so sprchami alebo umývadlami musia byť k dispozícii osobitné priestory s primeraným počtom záchodov a umývadiel.

Musia sa vykonať opatrenia na oddelenie záchodov alebo na oddelené používanie záchodov pre mužov a pre ženy.

15. *Oddychové miestnosti a/alebo ubytovacie priestory*

15.1. Tam, kde to bezpečnosť alebo zdravie pracovníkov vyžaduje, najmä vzhľadom na druh vykonávanej činnosti, alebo ak počet pracovníkov prekročí určitú hodnotu a vzhľadom na vzdialenosť pracovného stanoviška, pracovníci musia mať k dispozícii ľahko prístupné oddychové miestnosti a/alebo ubytovacie priestory.

15.2. Oddychové miestnosti a/alebo ubytovacie priestory musia byť dostatočne veľké a musia byť vybavené primeraným počtom stolov a stoličiek s operadlami pre príslušný počet pracovníkov.

15.3. Ak uvedené priestory nie sú k dispozícii, pracovníci musia mať k dispozícii zariadenie, v ktorom môžu zotrvať počas prerušenia práce.

15.4. Stále ubytovacie priestory, pokiaľ nie sú využívané len výnimočne, musia mať primerané hygienické vybavenie, oddychovú miestnosť a miestnosť na pobyt vo voľnom čase.

Musia byť zariadené posteľami, skriňami, stolmi a stoličkami s operadlami v závislosti od počtu pracovníkov a musia byť umiestnené, ak je to primerané, v závislosti od prítomnosti pracovníkov oboch pohlaví.

15.5. Mali by sa vykonať príslušné opatrenia na ochranu nefajčiarov pred nepohodou spôsobenou cigaretovým dymom v oddychových miestnostiach a/alebo v ubytovacích priestoroch.

16. *Tehotné ženy a dojčiace matky*

Tehotné ženy a dojčiace matky musia mať možnosť oddychovať poľžiačky v primeraných podmienkach.

17. *Osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou*

Ak je to potrebné, pracoviská musia byť usporiadané tak, aby vyhovovali osobám so zníženou pracovnou schopnosťou.

Toto ustanovenie sa vzťahuje najmä na dvere, chodby, schodiská, sprchy, umývadlá, záchody a pracovné stanoviška, ktoré používajú alebo kde sú priamo zamestnané osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou.

18. *Rôzne ustanovenia*

18.1. Okolie a obvod staveniska musia byť označené a usporiadané tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné.

18.2. Pre pracovníkov na stavenisku sa musí zabezpečiť dostatočné množstvo pitnej vody a ak je to možné, ďalšie nealkoholické nápoje pre pracovníkov zamestnaných v miestnostiach, ako aj pre pracovníkov zamestnaných v blízkosti pracovných stanovišť.

18.3. Pracovníci musia:

— mať k dispozícii zariadenia, kde by sa mohli najesť za prijateľných podmienok,

— ak je to vhodné, mať k dispozícii zariadenia, kde by si mohli pripravovať sami stravu za prijateľných podmienok.

▼B

ČASŤ B

**OSOBITNÉ MINIMÁLNE POŽIADAVKY NA PRACOVNÉ STANOVISKÁ
NA STAVENISKÁCH****Úvodná poznámka**

Ak si to osobitné situácie vyžadujú, rozdelenie minimálnych požiadaviek na dva oddiely, ako sa uvádza nižšie, by nemalo byť považované za záväzné.

Oddiel I

Pracovné stanoviská vo vnútri1. *Stabilita a pevnosť*

Priestory musia mať konštrukciu a pevnosť primeranú charakteru ich použitia.

2. *Dvere núdzových východov*

Dvere núdzových východov sa musia otvárať smerom von.

Dvere núdzových východov nesmú byť zamknuté alebo zaistené takým spôsobom, ktorý by znemožňoval jednoduché a rýchle otvorenie akejkoľvek osobe, ktorá ich potrebuje v prípade nebezpečenstva použiť.

Pre núdzové východy nie je možné použiť posuvné alebo otáčavé dvere.

3. *Vetranie*

Ak sa používa klimatizácia alebo mechanické vetranie, tieto musia fungovať tak, aby pracovníci neboli vystavení prievanu, ktorý by im spôsoboval nepohodlie.

Usadeniny alebo znečistenia, ktoré by mohli bezprostredne ohroziť zdravie pracovníkov znečistením ovzdušia musia byť bezodkladne odstránené.

4. *Teplota*

4.1. Teplota v oddychových priestoroch, miestnostiach pre obslužný personál, hygienických zariadeniach, jedálňach a miestnostiach prvej pomoci musí byť primeraná jednotlivým účelom takýchto priestorov.

4.2. Okná, strešné okná a sklenené steny na pracovisku by mali umožniť zatienenie nadmerného slnečného svetla vo vzťahu k charakteru práce a pracoviska.

5. *Prirodzené a umelé osvetlenie*

Pracoviská musia byť v čo najväčšej miere osvetlené dostatočným prirodzeným svetlom a musia byť vybavené umelým osvetlením primeraným na ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníkov.

6. *Podlahy, steny, stropy miestností a strechy*

6.1. Podlahy pracovísk nesmú mať žiadne nebezpečné nerovnosti, otvory alebo šikmé plochy a musia byť pevné, stabilné a nešmykľavé.

6.2. Plochy podláh, stropy a steny priestorov musia byť také, aby sa dali z hľadiska primeraného hygienického štandardu čistiť a obnovovať.

6.3. Priehľadné alebo priesvitné steny, najmä celosklenené priečky, v miestnostiach alebo v blízkosti pracovísk a dopravných trás musia byť jasne označené a vyrobené z bezpečných materiálov, alebo musia byť od takýchto miest alebo dopravných trás zabezpečené tak, aby sa zabránilo kontaktu pracovníkov s týmito stenami alebo ich zraneniu spôsobenému rozbitím týchto stien.

▼B7. *Okná a strešné okná*

- 7.1. Pracovníci musia mať možnosť otvoriť, zatvoriť, nastaviť alebo zaistiť okná, strešné okná a vetracie zariadenia bezpečným spôsobom.

Pri otvorení musia byť v takej polohe, aby neohrozovali pracovníkov.

- 7.2. Okná, strešné okná a svetlíky musia byť navrhované s vybavením, alebo musia byť inak vybavené zariadeniami, ktoré umožnia ich vyčistenie bez nebezpečenstva pre pracovníkov vykonávajúcich túto činnosť alebo pre prítomných pracovníkov.

8. *Dvere a brány*

- 8.1. Umiestnenie, počet, rozmery dverí a brán a materiál použitý na ich konštrukciu závisia od charakteru a použitia miestností alebo priestorov.

- 8.2. Priehľadné dvere musia byť primerane označené vo viditeľnej úrovni.

- 8.3. Výkyvné dvere a brány musia byť priehľadné alebo musia mať priehľadné výplne.

- 8.4. Ak nie sú priehľadné alebo priesvitné výplne na dverách a bránach vyrobené z bezpečných materiálov a ak existuje nebezpečenstvo poranenia pracovníkov pri rozbití dverí alebo brány, tieto výplne musia byť chránené pred rozbitím.

9. *Dopravné trasy*

Ak si to použitie a vybavenie miestností kvôli ochrane pracovníkov vyžaduje, dopravné trasy musia byť viditeľne vyznačené.

10. *Osobitné opatrenia pre eskalátory a prepravníky*

Eskalátory a prepravníky musia fungovať bezpečne.

Musia byť vybavené potrebnými bezpečnostnými zariadeniami.

Musia byť vybavené ľahko identifikovateľnými a dostupnými núdzovými vypínacími zariadeniami.

11. *Rozmery miestností a voľný priestor v miestnostiach*

Pracovné priestory musia mať dostatočnú podlahovú plochu a výšku, čo umožní pracovníkom vykonávať ich prácu bez ohrozenia ich bezpečnosti, zdravia alebo pracovnej pohody.

Oddiel II

Vonkajšie pracovné stanoviská stavenísk1. *Stabilita a pevnosť*

- 1.1. Vyvýšené alebo v hĺbkach umiestnené pohyblivé alebo pevné pracovné stanoviská musia byť pevné a stabilné, a pritom je potrebné dbať na:

- počet tam zamestnaných pracovníkov,
- maximálne možné zaťaženie, ako aj na rozdelenie zaťaženia,
- prípadné vonkajšie vplyvy, ktorým môžu byť vystavené.

Ak nosné a iné časti týchto pracovných stanovišť nie sú stabilné, je potrebné ich stabilitu zabezpečiť vhodnými a bezpečnými spôsobmi upevnenia, aby sa zabránilo každému náhodnému alebo spontánnemu pohybu celých pracovných stanovišť alebo ich častí.

1.2. *Kontrola*

Stabilita a pevnosť musí byť vhodným spôsobom kontrolovaná, najmä po akejkolvek zmene výšky alebo hĺbky pracovného stanoviska.

2. *Energetické rozvody*

- 2.1. Energetické rozvody na stavenisku, najmä tie, ktoré sú vystavené vonkajším vplyvom, musia byť pravidelne kontrolované a udržiavané.

▼B

2.2. Energetické rozvody existujúce na stavenisku pred začatím prác, musia byť identifikované, prekontrolované a zreteľne označené.

2.3. Ak je to možné, jestvujúce elektrické diaľkové vedenia musia byť preložené mimo staveniska alebo musia byť vypnuté.

Ak to nie je možné, je potrebné ich ohraničiť prekážkami alebo umiestniť tam pokyny, aby sa vozidlá a inštalácie vyhýbali týmto diaľkovým vedeniam.

Musia byť zabezpečené vhodné zariadenia na výstrahu alebo zavesená ochranná konštrukcia pre prípad, že vozidlá na stavenisku musia prechádzať pod týmito vedeniami.

3. *Atmosférické vplyvy*

Pracovníci musia byť chránení proti atmosférickým vplyvom, ktoré by mohli ohroziť ich bezpečnosť a zdravie.

4. *Padajúce predmety*

Pracovníci musia byť chránení proti padaniu predmetov kolektívnymi ochrannými prostriedkami, pokiaľ je to technicky možné.

Materiály a pracovné zariadenia musia byť uložené alebo stohované tak, aby nemohli sklznúť alebo sa zrútiť.

Tam, kde je to potrebné, musia byť na stavenisku umiestnené zastrešené priechody, alebo musí byť znemožnený prístup k nebezpečným priestorom.

5. *Pády z výšky*

5.1. Pádom z výšky sa musí fyzicky zabrániť, najmä prostredníctvom pevných zábradlí, ktoré sú dostatočne vysoké a musia mať aspoň nožnú lištu, operadlo ruky a strednú lištu alebo alternatívne rovnocenné riešenie.

5.2. Práce vo výškach musia byť v zásade vykonávané len pomocou vhodných zariadení alebo s kolektívnymi ochrannými prostriedkami ako sú zábradlia, plošiny alebo záchranné siete.

Ak nie je možné používať tieto zariadenia v dôsledku charakteru prác, musia byť poskytnuté vhodné prostriedky umožňujúce prístup a musí byť použitá bezpečnostná pracovná výstroj alebo iné kotviace bezpečnostné metódy.

6. *Lešenia a rebríky (*)*

6.1. Každé lešenie musí byť primerane navrhnuté, postavené a udržiavané, aby sa zaistilo, že nespadne alebo sa náhle nepohne.

6.2. Pracovné plošiny, chodníky a lešenárske schodiská musia byť tak postavené, dimenzované, chránené a používané spôsobom, ktorý ochráni ľudí pred pádom alebo vystavením padajúcim predmetom.

6.3. Lešenia musia byť kvalifikovanou osobou prekontrolované:

- a) pred ich prevzatím;
- b) potom v pravidelných intervaloch;
- c) po akejkoľvek úprave, po dočasnom nepoužívaní, po vystavení nepriaznivému počasiu alebo seizmickým otrasom alebo po každom inom prípade, ktorý by mohol vplývať na ich pevnosť a stabilitu.

6.4. Rebríky musia mať dostatočnú pevnosť a musia byť riadne udržiavané.

Musia byť používané správne, na príslušných miestach a v súlade s účelom, na ktorý sú určené.

6.5. Pojazdné lešenia musia byť zabezpečené proti náhodnému pohybu.

(*) Tento bod bude špecifikovaný v rámci budúcej smernice, ktorou sa bude meniť a dopĺňať smernica 89/655/EHS, najmä s cieľom doplnenia bodu 3 jej prílohy.

▼B

7. *Zdvíhacie zariadenia (*)*
 - 7.1. Všetky zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvo, vrátane ich komponentov, upevnení, ukotvení a podpíer musia byť:
 - a) primerane navrhované a zmontované a musia mať dostatočnú pevnosť v závislosti od ich použitia;
 - b) správne inštalované a používané;
 - c) udržiavané v prevádzkyschopnom stave;
 - d) kontrolované a podrobované pravidelným skúškam a prehliadkam v súlade s platnou legislatívou;
 - e) obsluhované kvalifikovanými pracovníkmi, ktorí boli primerane vyškolení.
 - 7.2. Na všetkých zdvíhacích zariadeniach a ich príslušenstvách musí byť hodnota ich maximálneho zaťaženia zreteľne viditeľná.
 - 7.3. Zdvíhacie zariadenia a ich príslušenstvá je možné použiť len na určené účely.
8. *Stroje a vozidlá na hĺbiace práce a manipuláciu s materiálom (*)*
 - 8.1. Všetky stroje a vozidlá na hĺbiace práce a na manipuláciu s materiálom musia byť:
 - a) navrhované a konštruované s čo možno najväčším zreteľom na ergonomické zásady;
 - b) udržiavané v prevádzkyschopnom stave;
 - c) správne používané.
 - 8.2. Vodiči a obsluha strojov a vozidiel na hĺbiace práce a manipuláciu s materiálom musia byť osobitne školení.
 - 8.3. Musia sa prijať preventívne opatrenia, aby sa zabránilo pádu strojov a vozidiel na hĺbiace práce a manipuláciu s materiálom do výkopov alebo do vody.
 - 8.4. Tam, kde je to vhodné, musia byť stroje na hĺbiace práce a zariadenia na manipuláciu s materiálom vybavené takými konštrukciami, ktoré ochránia vodiča pri prevrátení stroja pred pritlačením alebo pred padajúcimi predmetmi.
9. *Zariadenia, stroje, pracovné prostriedky (*)*
 - 9.1. Zariadenia, stroje a pracovné prostriedky, vrátane ručného náradia s pohonom alebo bez neho, musia byť:
 - a) primerane navrhované a konštruované s čo možno najväčším zreteľom na ergonomické zásady;
 - b) udržiavané v dobrom prevádzkyschopnom stave;
 - c) používané výlučne na práce, na ktoré boli skonštruované;
 - d) obsluhované primerane vyškolenými pracovníkmi.
 - 9.2. Zariadenia a pracovné prostriedky pod tlakom musia byť podľa platnej legislatívy kontrolované a podrobené pravidelným skúškam a prehliadkam.
10. *Výkopy, šachty, podzemné práce, tunely a zemné práce*
 - 10.1. Pri výkopoch, šachtách, podzemných a tunelových prácach musia byť prijaté vhodné opatrenia:
 - a) s použitím primeranej ochrannej konštrukcie alebo svahovania;
 - b) ktoré zabráňujú ohrozeniu súvisiacemu s pádom osôb, materiálov alebo predmetov alebo so zaplavením;

(*) Tento bod bude špecifikovaný v rámci budúcej smernice, ktorou sa bude meniť a dopĺňať smernica 89/655/EHS, najmä s cieľom doplnenia bodu 3 jej prílohy.

▼B

- c) ktoré poskytujú dostatočné vetranie na všetkých pracovných stanoviiskách, aby bol zabezpečený vzduch na dýchanie, ktorý nie je nebezpečný alebo zdraviu škodlivý;
 - d) ktoré umožňujú, aby pracovníci v prípade požiaru alebo pri prieniku vody alebo materiálu mohli uniknúť do bezpečia.
- 10.2. Pred začatím hĺbiacich prác musia byť vykonané opatrenia, aby sa zistilo a znížilo na minimum akékoľvek nebezpečenstvo v súvislosti s podzemnými káblami a inými rozvodnými systémami.
- 10.3. Z výkopov a do výkopov musia byť zaistené bezpečné zostupy a výstupy.
- 10.4. Vykopaná zemina, materiály a pohybujúce sa vozidlá musia byť umiestnené ďalej od výkopov; v prípade potreby musia byť vybudované primerané zábrany.
11. *Búracie práce*
- Ak búranie budovy alebo objektu môže predstavovať nebezpečenstvo:
- a) musia byť prijaté primerané opatrenia, metódy a postupy;
 - b) práca musí byť plánovaná a vykonaná iba pod dozorom kvalifikovanej osoby.
12. *Kovové alebo betónové konštrukcie, debnenia a ťažké prefabrikáty*
- 12.1. Kovové alebo betónové konštrukcie a ich časti, debnenia, prefabrikáty alebo dočasné nosníky a podpory musia byť postavené a demontované len pod dozorom kvalifikovanej osoby.
- 12.2. Na ochranu pracovníkov pred nebezpečenstvom vyplývajúcim z dočasnej nepevnosti alebo straty stability stavby musia byť vykonané primerané bezpečnostné opatrenia.
- 12.3. Debnenia, dočasné nosníky a podpory musia byť navrhované, konštruované, inštalované a udržiavané, aby pri napätí a namáhaní boli bezpečné.
13. *Ochranné steny a kesóny*
- 13.1. Všetky ochranné steny a kesóny musia byť:
- a) správne skonštruované z vhodných odolných materiálov primeranej pevnosti;
 - b) primerane vybavené tak, aby sa pracovníci mohli zachrániť v prípade prívahu vody a materiálov.
- 13.2. Stavba, inštalácia, prestavba alebo demontáž ochrannej steny alebo kesónu sa musí vykonávať iba pod dozorom kvalifikovanej osoby.
- 13.3. Všetky ochranné steny a kesóny musia byť v pravidelných intervaloch kontrolované kvalifikovanou osobou.
14. *Práce na strechách*
- 14.1. Ak je potrebné zabrániť nebezpečenstvu, alebo ak výška alebo sklon prekračujú stanovené hodnoty členských štátov, musia byť vykonané preventívne kolektívne opatrenia proti pádu pracovníkov, nástrojov alebo iných predmetov alebo materiálov.
- 14.2. Keď pracovníci musia pracovať na strechách alebo v ich blízkosti alebo na inom povrchu vyrobenom z krehkých materiálov, cez ktorý je možné spadnúť, musia byť vykonané preventívne opatrenia, aby sa zabránilo neuváženému vstupu na plochu vyrobenú z krehkých materiálov alebo pádu.